

**ZAKON O RIZNICI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

ZAKON O RIZNICI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim se zakonom uređuje uspostava, mjerodavnosti i upravljanje riznicom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).
- (2) Ovlasti riznice uključuju:
- a) prikupljanje svih sredstava javnog sektora i financijske transakcije u proračunu i izvanproračunskim fondovima kao i utroške poreznih i neporeznih prihoda, pristojbi, naknada i drugih prihoda nastalih po osnovi pružanja javnih usluga i aktivnosti, kao i primitaka od financijske i nefinancijske imovine, kredita, transfera i donacija (nepovratnih sredstava);
 - b) transfere privremenih viškova novčanih sredstava između transakcijskih računa u okviru Jedinog računa riznice (u daljnjem tekstu: JRR) u cilju izmirivanja kratkoročnih dospelih obveza planiranih proračunom;
 - c) održavanje sustava računovodstva i izvješćivanja, te računovodstvene evidencije sukladno međunarodno priznatim standardima za računovodstvo u javnom sektoru;
 - d) održavanje kontrole u upravljanju i računovodstvu kojom se uspostavlja odgovornost za transakcije javnih prihoda, primitaka, te rashoda i izdataka, uključujući ugovorene obveze za buduća plaćanja;
 - e) otvaranje i vođenje transakcijskih računa koji ulaze u sustav JRR;
 - f) prijenos javnih prihoda s depozitnog računa na transakcijske račune;
 - g) prijenos javnih sredstava na račune sredstava za investiranje sukladno Zakonu o investiranju javnih sredstava („Službene novine Federacije BiH“, br. 77/04 i 48/08).

Članak 2.

Definicije koje se koriste u ovome zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) **Alokacija proračunskih sredstava** je ovlast ministara financija, odnosno rukovoditelja službi za financije da tijekom fiskalne godine, prema usvojenom proračunu, odobre proračunskim korisnicima za svaki mjesec ili drugo razdoblje raspoloživa proračunska sredstva.
- b) **Proračun** je akt kojim se planiraju prihodi i primitci, rashodi i izdatci Federacije, kantona, gradova i općina za razdoblje od jedne fiskalne godine.

- c) **Proračunski korisnici** su ministarstva i ostala tijela uprave, te ostali koji su u proračun uvršteni kao proračunski korisnici.
- d) **Depozitni račun** je bankovni račun otvoren u poslovnoj banci u ime ministarstava financija, odnosno službi za financije, na koji se uplaćuju svi javni prihodi, a koji se na kraju radnog dana raspoređuju na transakcijske račune.
- e) **Glavna knjiga riznice** je sustavna evidencija transakcija i poslovnih aktivnosti, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te stanja imovine, obveza, potraživanja i izvora sredstava, koje su sukladno proračunu nastale tijekom fiskalne godine, odnosno do određenog datuma, koja pruža informacije o transakcijama i poslovnim događajima sukladno propisanom kontnom planu i na razini propisanih proračunskih klasifikacija. Glavna knjiga riznice s JRR predstavlja osnovni sustav upravljanja javnim sredstvima.
- f) **Interna kontrola** obuhvaća organizaciju, politike i procedure koje se koriste kako bi se osiguralo da vladini programi postižu namjeravane rezultate, da su resursi korišteni u ovim programima sukladni postavljenim ciljevima određene organizacije, da su programi zaštićeni od gubitaka, prijevare i lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pouzdane i pravodobne informacije koje se koriste pri izvješćivanju, potpori i donošenju odluka.
- g) **JRR – Jedinstveni račun riznice** je sustav bankovnih računa proračuna putem kojeg se izvršavaju uplate prihoda i primitaka, isplate rashoda i izdataka i evidentiraju u sustavu Glavne knjige riznice. JRR se sastoji od depozitnog računa otvorenog u poslovnoj banci, računa za investiranje, jednog ili više transakcijskih računa, od kojih je jedan glavni račun s kojeg se izvršavaju nalozi za plaćanje sukladno Zakonu o unutarnjem platnom prometu („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/15 i 79/15), posebnog računa za upravljanje razvojnim sredstvima kao i posebnih računa za upravljanje dugom i međunarodnim ugovorima i, po potrebi, transakcijskih računa za gotovinu. Svi ovi računi moraju se držati u ime ministarstava financija, odnosno službi za financije. Sustavom JRR se centralizira kontrola nad svim javnim prihodima u ministarstvima financija, odnosno u službama za financije.
- h) **Javna novčana sredstva** su novčana sredstva naplaćena po osnovi poreznih prihoda, doprinosa, naknada, prihoda od pružanja javnih usluga i djelatnosti, primitaka od emitiranih vrijednosnih papira, kredita i zajmova, transfera i donacija. Sva se javna sredstva obvezno uplaćuju na JRR.
- i) **Ministarstva financija** podrazumijevaju Federalno ministarstvo financija i kantonalna ministarstva financija.
- j) **Modificirana računovodstvena osnova nastanka događaja** je računovodstvena osnova prema kojoj se prihodi evidentiraju i priznaju u razdoblju u kojem su raspoloživi i mjerljivi, a rashodi se priznaju u trenutku nastanka obveze.
- k) **Mjerodavno ministarstvo** je ministarstvo koje u svome razdjelu sadrži proračunske korisnike označene kao „proračunske glave“.

- l) **Odbor za likvidnost proračuna** je tijelo koje imenuju ministri financija, odnosno rukovoditelji gradova, općina i izvanproračunskih fondova, a koje čine rukovoditelji osnovnih organizacijskih jedinica ili unutarnjih organizacijskih jedinica.
- m) **Račun za investiranje javnih sredstava** je račun koji se može otvoriti u poslovnoj banci za investiranje raspoloživih javnih sredstava sukladno odredbama Zakona o investiranju javnih sredstava.
- n) **Službe za financije** podrazumijevaju službe za financije u općinama, službe za financije u gradovima i službe za financije u izvanproračunskim fondovima (u daljnjem tekstu: službe za financije).
- o) **Riznica** je osnovna organizacijska jedinica unutar Federalnog ministarstva financija, ministarstava financija kantona, službi za financije općina, gradova i izvanproračunskih fondova u kojoj se, sukladno ovom zakonu i drugim propisima, obavljaju poslovi koji se odnose na planiranje izvršenja i izvršenje proračuna Federacije, kao i proračuna kantona, općina, gradova i financijskih planova izvanproračunskih fondova; vođenje računovodstva i računovodstvenih politika; upravljanje novcem i vođenje JRR; upravljanje neangažiranim sredstvima i imovinom.
- p) **Transakcijski računi** su bankovni računi otvoreni u poslovnim bankama u ime ministarstava financija ili službi za financije putem kojih se vrše svakodnevne transakcije vezane uz izvršenje proračuna i financijskog plana.
- r) **Transakcijski račun za gotovinu** u ime ministarstva financija, odnosno službe za financije može se otvoriti za blagajničko poslovanje.
- s) **Izvanproračunski fondovi** su pravne osobe osnovane na temelju zakona koje se financiraju iz namjenskih poreza i neporeznih prihoda, odnosno doprinosa. Izvanproračunskim fondovima, u smislu ovoga zakona, smatraju se: mirovinsko-invalidski fond, zdravstveni fond, fond za zapošljavanje kao i drugi fondovi uspostavljeni zakonom.
- t) **Zaduživanje** je uzimanje kredita, zajmova ili izdavanje vrijednosnih papira.

II. POSLOVI I NAČIN RADA RIZNICE

Članak 3.

- (1) Ministarstva financija, gradovi, općine i izvanproračunski fondovi uspostavljaju i upravljaju riznicom.
- (2) Riznicom kao osnovnom organizacijskom jedinicom rukovodi pomoćnik ministra, odnosno rukovoditelj službe za financije.
- (3) Riznica je mjerodavna obavljati sljedeće poslove: upravljanje novčanim sredstvima, upravljanje računima koji su u sustavu JRR-a, planiranje novčanih tokova, upravljanje plaćanjima, centralizirani obračun plaća, upravljanje

računovodstvom u javnom sektoru i financijsko izvješćivanje o izvršenju proračuna.

(4) Riznica može, po potrebi, imati urede riznice i izvan svoga sjedišta.

1. Planiranje izvršenja proračuna

Članak 4.

Riznica je mjerodavna za izradu godišnjih i kvartalnih planova novčanih tokova iskazanih po mjesecima, kojima se predviđa priljev i odljev sredstava na JRR, a koji predstavlja osnovu za izvršavanje proračuna.

Članak 5.

(1) Pri izradi planova novčanih tokova iz članka 4. ovoga zakona riznica koristi informacije iz različitih izvora:

- a) krajnje stanje na JRR za prethodno razdoblje;
- b) predviđanje svih prihoda i primitaka na JRR;
- c) predviđanje svih rashoda i izdataka;
- d) predviđanje servisiranja duga;
- e) projekcije inozemne pomoći i pozajmljivanja i
- f) kretanja ključnih makroekonomskih parametara.

(2) Plan novčanih tokova razmatra i odobrava Odbor za likvidnost proračuna.

Članak 6.

(1) Odobreni planovi novčanih tokova iz članka 5. stavak (2) ovoga zakona služe kao temelj za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka proračunskih korisnika.

(2) Ukoliko je planiran deficit, Odbor za likvidnost proračuna uz plan novčanih tokova predlaže mjere koje treba poduzeti u cilju pokrivanja deficita.

2. Izvršenje proračuna

Članak 7.

(1) Na temelju odobrenih operativnih planova iz članka 6. stavak (1) ovoga zakona, sukladno procedurama riznice, proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi vrše unos obveza za plaćanje u aplikaciju riznice.

(2) Riznice u cilju izvršenja proračuna, odnosno financijskog plana vrše sljedeće:

- a) sukladno raspoloživim novčanim sredstvima i propisanim prioritetima za plaćanje dostavljaju registar dospjelih obveza ministrima financija, odnosno rukovoditeljima općinskih i gradskih službi za financije i rukovoditeljima izvanproračunskih fondova na odobravanje plaćanja;
- b) realiziraju odobrena plaćanja.

- (3) Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi obavješćuju zainteresirane strane o plaćenim obvezama.

3. Centralizirana isplata plaća

Članak 8.

- (1) Riznica vrši centraliziranu isplatu plaća i naknada za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove, na način da:
- a) uspostavlja i održava centralizirani sustav obračuna plaća;
 - b) procjenjuje potrebna sredstva na temelju utvrđene razina plaća i naknada i ostalih neophodnih informacija koje osiguravaju proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi, kao i iznosima obveza po osnovi poreza i doprinosa;
 - c) izvršava isplatu plaća i naknada, kao i obveza po osnovi poreza i doprinosa.
- (2) Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi dužni su riznici, u odgovarajućem platnom ciklusu, podnijeti dokaz o zasnivanju i prestanku radnog odnosa svih uposlenika za koje se plaće osiguravaju u proračunu, odnosno financijskom planu.

4. Računovodstvena metodologija

Članak 9.

- (1) Federalno ministarstvo financija obvezno je razvijati i održavati kontni plan i standardnu proračunsku klasifikaciju, koji se koriste za evidentiranje i izvješćivanje o financijskim transakcijama i o stanju financijske imovine i obveza na svim razinama vlasti i za sve vrste javnih sredstava.
- (2) Kontni plan za proračun sadrži klasifikaciju aktive i pasive, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.
- (3) Standardna proračunska klasifikacija sadrži: organizacijsku klasifikaciju, klasifikaciju rashoda i izdataka proračuna po vladinim funkcijama, ekonomsku klasifikaciju, programsku i fondovsku klasifikaciju/izvori sredstava. Svi proračunski korisnici i fondovi koriste kontni plan za proračun.
- (4) Federalno ministarstvo financija može razviti i druge klasifikacije.
- (5) Federalno ministarstvo financija se pri utvrđivanju i uspostavi jedinstvenog sustava konta rukovodi međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i odgovarajućim zakonom.

Članak 10.

- (1) Riznice ministarstava financija, odnosno službi za financije, po potrebi, predlažu neophodne izmjene računovodstvene metodologije.
- (2) Kantonalne, općinske, gradske i izvanproračunske riznice prijedloge iz stavka (1) ovoga članka dostavljaju federalnoj riznici, a federalna riznica nakon razmatranja tih prijedloga može predložiti federalnom ministru financija izmjene računovodstvene metodologije.

5. Financijsko izvješćivanje

Članak 11.

- (1) Ministarstva financija i službe za financije izrađuju financijska izvješća sukladno propisu o sadržaju i načinu financijskog izvješćivanja iz članka 78. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15).
- (2) Ministarstva financija i službe za financije pri izradi financijskih izvješća rukovode se međunarodno priznatim standardima za računovodstvo javnog sektora.
- (3) Federalno ministarstvo financija propisuje pripremu dodatnih financijskih izvješća.

6. Računovodstvena i interna kontrola

Članak 12.

- (1) Rukovoditelji proračunskih korisnika odgovorni su za računovodstvo, unutarnju kontrolu i nadzor transakcija u tijelu kojim rukovode.
- (2) Odgovorne osobe proračunskih korisnika uspostavljaju i održavaju sustav upravljanja i računovodstvene kontrole nad odobrenim proračunima i odobrenim financijskim planovima, operativnim proračunima, naplatama prihoda i primitaka i proračunskim izdancima i isplatama.
- (3) Federalni ministar financija propisuje uvjete i način uspostave i održavanja sustava upravljanja i računovodstvene kontrole.
- (4) Sukladno propisu iz stavka (3) ovoga članka, proračunski korisnici čuvaju računovodstvene evidencije i dokumentaciju koja se odnosi na ugovorene obveze, narudžbenice, fakture, ovlasti za plaćanja i druge evidencije o financijskim transakcijama i događajima.
- (5) Odredbe st.(1), (2) i (4) ovoga članka primjenjuju kantoni, općine, gradovi i izvanproračunski fondovi.

III. SUSTAV GLAVNE KNJIGE RIZNICE

Članak 13.

- (1) Rizničarski način poslovanja s javnim sredstvima podrazumijeva uspostavu jedne Glavne knjige riznice koja se vodi isključivo u riznici, kao i postojanje i funkcioniranje JRR-a.
- (2) Ministarstva financija i službe za financije mjerodavni su za uspostavu i vođenje sustava Glavne knjige riznice i neophodne sustave pomoćnih knjiga prema modificiranom akrualnom načelu obračunavanja, po kojem se prihodi priznaju kad su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi se knjiže u razdoblju na koje se odnose.

Članak 14.

Sustav Glavne knjige riznice osigurava evidenciju svih transakcija i poslovnih aktivnosti sukladno propisanom kontnom planu i na razini propisanih klasifikacija (organizacijska, klasifikacija rashoda i izdataka proračuna po vladinim funkcijama, ekonomska, programska i fondovska/izvori sredstava).

Članak 15.

- (1) Svim transakcijama federalnog, kantonalnih, općinskih i gradskih proračuna i financijskih planova izvanproračunskih fondova upravljaju ministarstva financija, odnosno službe za financije putem sustava Glavne knjige riznice. Sustav Glavne knjige riznice obuhvaća sve prihode i primitke, rashode i izdatke, izvršene nabave, obveze i izmjene aktive, pasive i promjene izvora sredstava. Sve financijske transakcije koje se odnose na proračun i financijski plan evidentiraju se posredstvom Glavne knjige riznice, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe financirane iz inozemne ili domaće potpore.
- (2) U Glavnoj knjizi riznice vodi se evidencija vlastitih prihoda i donacija po proračunskim korisnicima.

Članak 16.

Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi vode pomoćne knjige koje čine sastavni dio sustava Glavne knjige riznice i čuvaju svu originalnu dokumentaciju o transakcijama sukladno propisu o knjigovodstvu iz članka 78. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 17.

Federalni ministar financija propisuje procedure informatičke i funkcionalne zaštite računovodstvenog sustava Glavne knjige riznice i pomoćnih knjiga rizničarskog poslovanja - modula.

IV. NAČIN VOĐENJA JEDINSTVENOG RAČUNA RIZNICE

1. Uspostava Jedinstvenog računa riznice

Članak 18.

- (1) Svi javni prihodi Federacije, kantona, općina, gradova i izvanproračunskih fondova moraju se uplatiti na JRR. JRR se nalazi pod isključivom mjerodavnosti ministarstva financija, odnosno službi za financije. Nijedna druga osoba ili institucija nema pravo raspolaganja nad ovim računima, ukoliko drukčije nije utvrđeno općim ili pojedinačnim instrukcijama koje daju ministarstva financija, odnosno službe za financije. Svi javni prihodi moraju se uplatiti na depozitne račune ministarstva financija, odnosno službi za financije. Stanje sredstava na depozitnom računu na kraju dana se prebacuje na transakcijske račune. S depozitnog računa mogu se isplatiti samo više ili pogrešno uplaćeni prihodi koji se odnose na tekuću fiskalnu godinu. Ministri financija posebnim pravilnikom određuju procedure povrata tih prihoda.
- (2) Vlastiti prihodi proračunskih korisnika, odnosno izvanproračunskih fondova moraju se, također, uplatiti na depozitne račune ministarstva financija, odnosno službi za financije. Ovi se prihodi troše sukladno posebnoj uputi o načinu uplaćivanja i trošenja, koju propisuje federalni ministar financija, kantonalni ministar financija, odnosno gradonačelnik, općinski načelnik.
- (3) Odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje riznice i JRR vrši se sukladno propisima kojima se uređuju javne nabave.

Članak 19.

Ministarstva financija, odnosno službe za financije ovlaštene su otvarati podračune u okviru JRR za prikupljanje namjenskih prihoda, primitaka i donacija i njihovo namjensko trošenje.

Članak 20.

- (1) Ministarstva financija, odnosno službe za financije otvaraju transakcijske račune u poslovnim bankama. Transakcijski računi se koriste za plaćanje svih rashoda i izdataka. Stanje sredstava na svim transakcijskim računima sastavni je dio JRR.
- (2) Ministarstva financija, odnosno službe za financije, kao sudionici u unutarnjem platnom prometu, dužni su, sukladno odredbama Zakona o unutarnjem platnom prometu, izabrati jedan od otvorenih transakcijskih računa za glavni račun, s kojeg će se izvršavati plaćanje propisanih obveza.

Članak 21.

- (1) Ministarstva financija, odnosno službe za financije otvaraju transakcijske račune za gotovinu neophodne za blagajničko poslovanje.
- (2) Stanja na transakcijskim računima za gotovinu smatraju se i vode kao sastavni dio JRR.

Članak 22.

Ministarstva financija, odnosno službe za financije investiraju bilo koji iznos sredstava s JRR koji trenutačno nije potreban za izvršenje proračuna, sukladno Zakonu o investiranju javnih sredstava.

2. Naplata i isplata putem JRR-a

Članak 23.

- (1) Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi odgovorni su za potpuno i pravodobno uplaćivanje svih prihoda i primitaka na JRR.
- (2) S JRR-a se ne može isplatiti nijedan izdatak ukoliko nije odobren proračunom, odnosno financijskim planom.
- (3) Federalni ministar financija propisuje procedure u svezi s uplatama i isplatama sredstava, odnosno načinom izvršenja proračuna s JRR-a.

V. KAZNE ODREDBE

Članak 24.

Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 20.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj odgovorna osoba u ministarstvima financija, službama za financije općina, gradova i izvanproračunskih fondova, ako na način propisan ovim zakonom:

- a) ne uspostavi rizničarski način poslovanja s javnim sredstvima u roku i na način propisan odredbama ovoga zakona (članak 27.);
- b) ne izradi planove novčanih tokova kojima se predviđa priljev i odljev sredstava na JRR i ne dostavi ih na odobravanje Odboru za likvidnost (čl. 4. i 5.);
- c) ne vrši centraliziranu isplatu plaća i naknada za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove (članak 8.);
- d) ne izrađuje financijska izvješća (članak 11.);
- e) ne uspostavi i ne vodi sustav Glavne knjige riznice i neophodne sustave pomoćnih knjiga (članak 13. stavak 2.);
- f) posredstvom Glavne knjige riznice ne evidentira sve financijske transakcije koje se odnose na proračun i financijski plan, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe financirane iz inozemne ili domaće pomoći (članak 15.).

Članak 25.

Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 20.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj odgovorna osoba proračunskog korisnika ako:

- a) prijedlog operativnih planova rashoda i izdataka proračunskih korisnika izradi suprotno odobrenim planovima novčanih tokova iz članka 5. stavak (2) ovoga zakona (članak 6.);
- b) ne vrši unos obveza za plaćanje u rizničarsku aplikaciju sukladno procedurama riznice i odobrenim planovima novčanih tokova iz članka 6. ovoga zakona (članak 7.);
- c) mjerodavnoj riznici u odgovarajućem platnom ciklusu ne podnesu dokaz o zasnivanju i prestanku radnog odnosa svih uposlenika za koje se plaće osiguravaju u proračunu, odnosno financijskom planu (članak 8.);
- d) sukladno pravilima ne čuvaju računovodstvene evidencije i dokumentaciju koja se odnosi na ugovorene obveze, narudžbenice, fakture, ovlasti za plaćanja i druge evidencije o financijskim transakcijama i događajima (članak 12. stavak (4)).

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Kantoni, općine, gradovi i izvanproračunski fondovi obvezni su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti svoje propise s ovim zakonom.

Članak 27.

Kantoni, općine, gradovi i izvanproračunski fondovi obvezni su u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona uspostaviti rizničarski način poslovanja s javnim sredstvima sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 28.

Federalni ministar financija će u roku šezdeset dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti provedbene propise za primjenu ovoga zakona i to:

- a) naputak o procedurama informatičke i funkcionalne zaštite računovodstvenog sustava Glavne knjige riznice i pomoćnih knjiga rizničarskog poslovanja – modula (članak 17.);
- b) pravilnik o procedurama povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda koji se odnose na tekuću fiskalnu godinu (članak 18. stavak (1));
- c) uputu o načinu uplaćivanja i trošenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova (članak 18. stavak (2));
- d) uputu o izvršavanju proračuna s JRR (članak 23. stavak (3));

Članak 29.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o riznici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/02, 19/03 i 79/07).

Članak 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**PREDSJEDATELJICA
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Lidija Bradara

**PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Edin Mušić